

Effekt av olika fungicider i höstvet

Göran Gustafsson, Växtskyddscentralen, Linköping

Med undantag av Comet och Tilt som inte nådde upp till övriga preparats effekt mot svartpricksjuka (*Septoria tritici*) var det liten skillnad mellan de olika preparaten. Det finns en tendens till att Armure och Proline tillsammans med de två oregistrerade preparaten Bell och Delaro gav bäst effekt mot sjukdomen. Det oregistrerade preparatet Opus tycks ha gett lägre effekt än tidigare år. Att blanda Armure och Proline har inte ökat effekten jämfört med de rena preparaten. Effektsiffrorna stämmer i huvudsak väl överens med preparatens effekt på skörden.

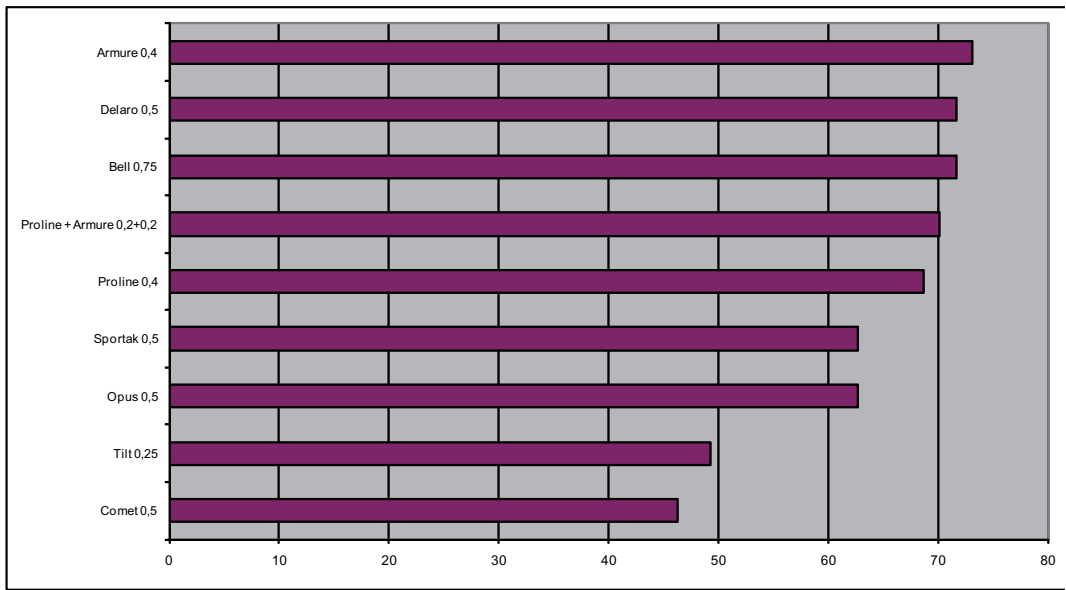
Syftet med försöksserien L15-1040, liksom den skånska serien L15-1011, var att undersöka olika svampmedels effekt mot svartpricksjuka och vetets bladfläcksjuka (DTR). Syftet är också att se om det finns några långsiktiga effektförändringar hos preparaten. Försöksplatserna var antingen fält med känslig sort för svartpricksjuka, eller fält med vetedominerad växtföljd för att få största möjliga infektionstryck av vetets bladfläcksjuka. Det fanns ett försök i FiV, samt två i vardera Svea och ÖSF. I den skånska försöksserien fanns tre försök. I båda försöksserierna jämfördes effekten av åtta olika fungicider samt några blandningar. I den mellansvenska serien gjordes behandling en gång med halv högsta etikettdos och i den skånska serien två behandlingar med

halv högsta etikettdos. Försöken finansieras av SLF.

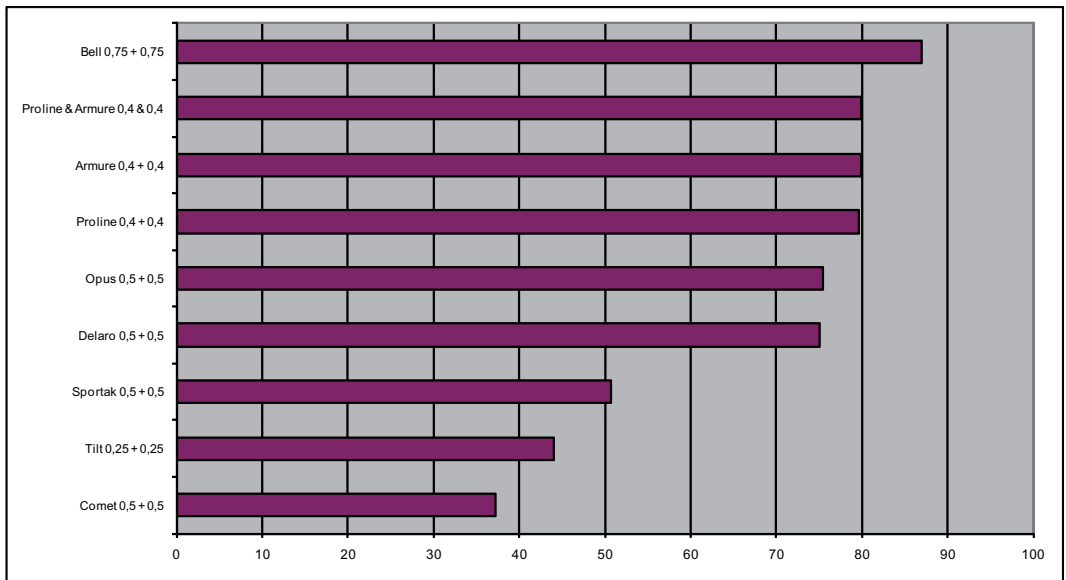
Effekt mot svartpricksjuka

Av de mellansvenska försöken redovisas endast graderingarna från försöket på Boberg i Östergötland. Orsaken till att övriga försök inte redovisas är att angreppen var så svaga i östra Mellansverige och att siffrorna är alltför osäkra. Anledningen till att resultaten från Grästorpsförsöket inte heller redovisas är att liggsäd försvårade graderingarna, vilket gör resultaten osäkra. Som kompletterande information redovisas resultaten från de tre skånska försöken.

Graderingssiffrorna från Boberg stämmer i huvudsak överens med de skånska försöken. Effekten är relativt likvärdig mellan flera av preparaten. Det är endast Comet och Tilt, samt i Skåne även Sportak, som tydligt skiljer sig åt från de övriga preparaten. Det finns emellertid tendenser som visar att Armure och Proline samt det oregistrerade preparatet Bell har gett bäst effekt. I det mellansvenska försöket har även det oregistrerade preparatet Delaro gett hög effekt. Blandningen av Proline och Armure har inte förbättrat effekten jämfört med de rena preparaten. Det oregistrerade preparatet Opus tycks ha gett lägre effekt än tidigare år. Comet och Tilt har inte nått upp till de övriga preparatens effekt, medan Sportak intar en mellanställning. De högre effektsiffrorna i de skånska försöken beror på att dessa behandlades två gånger.

Figur 1. Effekt av olika preparat mot svartpricksjuka i höstveten.
1 försök i ÖSF 2010. L15-1040. LSD 19.

Figur 2. Effekt av olika preparat mot svartpricksjuka i höstveten.
3 försök i Skåne 2010. L15-1011. LSD 16.

Tabell 7. Bekämpning av svartpricksjuka i höstvetete vid begynnande axgång (DC 47-51) i Mellansverige 2010, L15-1040. SLF-projekt kompletterat med regionala försök

Behandling	Dos kg, l/ha	Skörd, kg/ha					Medel- tal
		Stommen Grästorps	Kättsla Storvreta	Ölsta Märsta	Boberg Fornåsa	Kölbäck Skänninge	
Obehandlat		8140	5010	6230	7670	4250	6260
Armure	0,4	+ 200	- 190	+ 360	+ 680	- 70	+ 200
Bell	0,75	+ 420	+/- 0	+ 260	+ 800	- 30	+ 290
Comet	0,5	+ 230	- 30	+ 220	+ 220	- 180	+ 90
Delaro	0,5	+ 630	+ 20	+ 150	+ 790	- 30	+ 310
Opus	0,5	+ 560	- 280	+ 370	+ 710	- 170	+ 240
Proline	0,4	+ 800	- 130	+ 220	+ 870	- 40	+ 340
Sportak	0,5	+ 730	+ 10	+ 150	+ 480	- 90	+ 260
Tilt	0,25	+ 220	- 210	+ 110	+ 430	- 60	+ 100
Proline+Armure	0,2+0,2	+ 440	+ 90	+ 340	+ 740	+ 30	+ 330
LSD		n.s.	n.s.	n.s.	210	n.s.	220
CV %		6,2	5,3	3,2	1,8	3,8	2,7
PROB		0,5632	0,6263	0,2864	0,0001	0,5502	0,0393
Förfukt		höstraps	höstvetete	ärter	höstraps	höstvetete	
Sort		Harnesk	Olivin	Olivin	Harnesk	Gnejs	
Sjukdom		svartprick- sjuka	svartprick- sjuka	DTR	svartprick- sjuka	svartprick- sjuka	
Angrepp på blad 2 vid DC 77-77 i obeh. led		13%	1%	4%	17%	2%	6%
Område / Plan		FIV	Svea	Svea	ÖSF	ÖSF	
Län		"R"	C	B	E	E	

Effekt och skörd stämmer väl överens

Skördesiffrorna stämmer ganska väl överens med graderingssiffrorna i de redovisade försöken. Försöket i Boberg är det enda med signifikanta skördeskillnader. Där gav Proline 0,4 l/ha den högsta merskörden, tätt följt av de oregistrerade preparaten Bell, Delaro och Opus. Comet och Tilt gav lägre skörd, vilket i Comets fall sannolikt beror på resistens. Merskördarna från de skånska

försöken redovisas inte men resultaten ligger i stort sett i linje med de mellansvenska.

Växla preparat för att minska risken för resistens

I nuläget finns Armure och Proline med god effekt mot svartpricksjuka. Tyvärr är båda preparaten s.k. triazol, vilket innebär att verkningsättet i huvudsak är detsamma och att det därför kan ske en resistensutveckling på sikt. Senare års forskning visar emellertid

att det tycks finnas skillnader mellan olika substanser inom samma grupp av preparat. Vid ensidig användning av en triazol kan effekten minska, medan den å andra sidan kan öka för ett annat triazolpreparat, trots att de har likartat verknings sätt. Ur resistenssynpunkt borde det därför vara positivt om vi har flera effektiva triazoler mot svartpricksjuka att växla med.

För att motverka uppkomsten av resistens mera långsiktigt, bör det finnas preparat med helt olika verknings sätt att välja mellan. I annat fall ökar risken för att svamparna utvecklar resistens med svaga behandlingseffekter som följd, vilket i sin tur kan leda till fler sprutningar och till högre doser.

Ev annons